EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

PROZATÍMNÍ ZNĚNÍ
2006/2007(INI)

13. 2. 2006

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

pro Výbor pro právní záležitosti

k důsledkům rozsudku Soudního dvora ze dne 13. září 2005 (C-176/03 Komise/Rada)
(2006/2007(INI))

Navrhovatel: Jean-Marie Cavada

(*) Posílená spolupráce mezi výbory – článek 47 jednacího řádu

NÁVRHY

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

A. uvědomuje si, že desetiletí provádění evropského programu vyústila ve vytvoření společného evropského právního prostoru, ve kterém se vnitrostátní právní předpisy a evropské právní předpisy postupně seskupily v originální konstrukci založenou nejenom na společných hodnotách, ale také na zásadách nadřazenosti práva Společenství a loajální spolupráce mezi členskými státy a evropskými institucemi (článek 10 Smlouvy o ES),

B. připomíná, že zásady nadřazenosti práva Společenství a loajální spolupráce mohou ovlivnit vnitrostátní trestní právo členských států do té míry, že v souladu s judikaturou Soudního dvora musejí:

- zrušit všechna ustanovení trestního práva , která nejsou slučitelná s právem Společenství (rozsudek ze dne 19. ledna 1999 ve věci C-348/96, Donatelle Calfa, bod 17: „pokud trestněprávní legislativa v zásadě spadá do pravomoci členských států, z ustálené judikatury vyplývá, že právní předpisy Společenství vyžadují omezení této pravomoci, když taková legislativa nemůže ve skutečnosti omezovat základní svobody zaručené právem Společenství“[1]),

- stanovit v případě potřeby účinné, přiměřené a odrazující sankce, jakož i sankce trestněprávní povahy, za účelem provádění právních předpisů Společenství (rozsudek ze dne 21. září 1989 ve věci 68/88 Komise/Řecko[2]; rozsudek ze dne 12. září 1996 ve věci C-58/95, Gallotti[3]; rozsudek ze dne 21. září 1999 ve věci C-378/97, Wisjenbeek[4]; rozsudek ze dne 28. ledna 1999 ve věci C-77/97, Unilever, bod 36: „(…) ustanovení, která (...) mají členské státy přijmout, aby se vyhly (…) musejí stanovit, že taková podoba reklamy představuje přestupek, především trestního charakteru, spolu se sankcemi odrazujícího účinku“[5]),

C. připomíná, že interakce mezi právním pořádkem Společenství a trestní legislativou členských států bude nadále zřejmým jevem, kterým se zabývá jak doktrína, tak judikatura, ale pokud doposud chybějí ve smlouvě jasné předpoklady, Soudní dvůr se omezil na konstatování, že Společenství má pravomoc stanovit administrativní sankce, nevyjádřil se však k otázce trestních sankcí (rozsudek ze dne 27. března 1990 ve věci C-9/89, Španělské království/Rada[6]),

D. vzhledem k tomu, že Soudní dvůr v rozsudku ze dne 13. září 2005 vyloučil všeobecnou pravomoc Evropského společenství v trestněprávní oblasti, potvrdil tím, že tato skutečnost nemůže zabránit zákonodárci Společenství, pokud se uplatňování účinných,

---

[1] Sbírka rozhodnutí 1999, s. I-11.
[2] Sbírka rozhodnutí 1989, s. 2965.
[3] Sbírka rozhodnutí 1996, s. I-4345.
[4] Sbírka rozhodnutí 1999, s. I-6207.
[5] Sbírka rozhodnutí 1999, s. I-431.
[6] Sbírka rozhodnutí 1990, s. I-1383, bod 27.

přiměřených a odrazujících trestních sankcí příslušnými orgány členských států jeví být nevyhnutelným prostředkem boje proti vážným zásahům do životního prostředí, aby přijal opatření vztahující se na trestní právo států, které považuje za potřebné pro zajištění plné účinnosti norem, jež stanovil v oblasti ochrany životního prostředí (rozsudek ze dne 13. září 2005 ve věci C-176/03, Komise/Rada[7]),

E. vzhledem k tomu, že Soudní dvůr vznesl zásadní rozhodnutí, které se vztahuje nejen na politiku životního prostředí, ale týká se všech společných politik a základních svobod,

F. vzhledem k tomu, že je Parlament jako legislativní orgán s demokratickým mandátem a zástupce evropských národů hybnou silou tohoto vývoje, po boku ostatních orgánů a institucí, zejména pokud jde o přijímání ustanovení, která mohou ovlivnit základní svobody občanů,

1. znovu potvrzuje už po několikáté, odvolávajíc se na článek 42 Smlouvy o Evropské unii, že je naléhavé začít postupně začleňovat soudní a policejní spolupráci v trestných věcech do prvního pilíře Společenství, který jediný zajišťuje podmínky pro přijímání evropských ustanovení při plném dodržování zásady demokracie, účinnosti rozhodnutí a pod přiměřenou soudní kontrolou;

2. domnívá se, že s ohledem na takový vývoj je nutné vymezit koherentní politickou strategii pro možnost užití trestních sankcí v evropské legislativě; připomíná, že přijatá trestněprávní ustanovení musejí být také koherentní bez ohledu na právní základ nebo „pilíř“, na kterém jsou založena; vyjadřuje také politování nad tím, že evropští občané jsou v konečném důsledku oběťmi stávajícího dualizmu mezi Společenstvím a Unií v těchto oblastech;

3. domnívá se, že mezipilířová strategie v této otázce vyžaduje:

   - velmi úzkou spolupráci mezi orgány a institucemi Unie navzájem a orgány EU a členskými státy,

   - určitou pružnost v definování povahy a dosahu sankcí s cílem vyhnout se trestnímu „dumpingu“ a podpořit spolupráci mezi soudními orgány,

   - zavedení strukturálních forem spolupráce mezi soudními orgány, vzájemné hodnocení a shromažďování spolehlivých a srovnatelných informací o dosahu trestněprávních ustanovení založených na evropských normách;

   připomíná, že je stejně důležité dodržovat dosáhnutou právní rovnováhu v trestní oblasti na vnitrostátní úrovni a žádá, aby se pracovalo na zařazení trestněprávních ustanovení do textů Společenství nezbytných pro zajištění účinnosti právních předpisů Společenství bez ohledu na povahu těchto ustanovení, a vyzývá v této souvislosti k užší spolupráci s národními parlamenty;

   vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s Eurojustem a Evropskou soudní sítí zavedla systémy zpětné vazby uplatňování trestních sankcí v členských státech stanovených evropskými

[7] Zatím nezveřejněné.

opatřeními; vítá iniciativu odvolacích soudů členských států sjednotit se za účelem diskuse o tématech společného zájmu souvisejících s činností Evropské unie, zejména pokud jde o koexistenci evropských a vnitrostátních ustanovení v trestní oblasti;

4. v podstatě přijímá návrh Komise co nejdříve zahájit rozhovor mezi Parlamentem, Radou a Komisí, ale domnívá se, že tento rozhovor musí vymezit všeobecný referenční rámec orgánů a institucí uvedených v předcházejícím odstavci, jako i postupů předběžného hodnocení legislativního dopadu v této konkrétní oblasti;

5. domnívá se, že evropský zákonodárce musí omezit uplatňování platných trestních sankcí pouze na případy, ve kterých je to nevyhnutelné a potřebné pro ochranu:

   - občanských práv a svobod a jiných osob (jako např. boj proti obchodování s lidmi a boj proti rasistickému nebo silně diskriminačnímu zacházení),

   - hlavních zájmů Unie, včetně finančních zájmů nebo boje proti falšování eura;

6. domnívá se, že je třeba se zvlášť ujistit, zda-li došlo k opakovanému porušování norem Společenství a zda-li mu bylo možné předejít pomocí platných právních předpisů nebo odvoláním se na vnitrostátní zákony;

7. souhlasí krátkodobě s Komisí, že je nutné stáhnout nebo změnit návrhy v legislativním v procesu založené na právním základě, který by se ve světle uvedeného oznámení měl považovat za nesprávný;

8. vyzývá Komisi, aby měla na paměti, že trestněprávní ustanovení, o nichž se předpokládá, že budou zahrnuta do prvního pilíře, musejí být předem jasně stanovena, a že platí pouze a jen, pokud nemůže být zajištěno dodržování norem Společenství jinak než použitím trestních sankcí;

9. připomíná, že se Soudní dvůr domnívá, že zákonodárce Společenství může přijmout opatření týkající se trestního práva bez ohledu na jejich povahu pod podmínkou, že jsou nezbytná pro zajištění účinnosti právních předpisů Společenství, a že zahrnul do pravomoci Společenství možnost vyrovnat výši trestních sankcí.